

9540

La

Repartidora.

D. I.T.P.

LA REPARTIDORA.

SARSUELA EN DOS ACTES Y EN VERS.

LA REPARTIDORA

SARSUELA EN DOS ACTES Y EN VERS.

Lletra de

D. I. T. P.

MÚSICA DE

D. JOSEPH CARRERAS.

AB LLICENCIA.

MANRESA

IMPREMPTA DE SANT JOSEPH, PICAS, 8.

X 890.

PERSONATJES

REY.	*	CIUTADÁ 1.
ALCALDE.	*	CIUTADÁ 2.
FRUCTÓS.	*	CIUTADÁ 3.
GERONI.	*	PATJE.
MARRECH.	*	

Poble.—Guardias.

La acció passa en una nació que pare no es en aquet mon, pero que podríá serhi.

ACTE PRIMER.

Saló del palacio real, al mitj, al fondo una rica taula ab un gran silló ó cadira, á cada costat dos ó tres cadiras mes, ó las que 's necessitin. Porta interior á un costat, y porta per sortir á fora al altre costat. Al aixecarse lo teló apareix lo Rey sentat en dit silló ó cadira junt á la taula, rodeijat del poble que li felicita las Pasquas de Resurrecció ab lo següent

Coro.

Ja los cants d'*alleluya* se senten
Per tot ressonar,
Las campanas repican y venten
Sens may reposar.
Eixas festas de Pasqua florida
Passéulas, Senyor,
Ab salut y ventura sens mida
Y pau en lo cor.

Recitat.

REY. Vostres obsequis senzills
Me son, vassalls estimats,
Tant acceptes y tant grats

Com si 'ls rebés dels meus fills;
Qu' en mon regne 'l qu' es zelós
Del cumpliment de ma lley,
En mí no trobará un rey,
Sino un pare bondadós.
Per xó 't desitjo igualment,
Estimat poble, que aquestas
Solemnes y alegres festas
Las passis ben felisment.

ALC. ¡Viva 'l nostre Rey!

TOTS. ¡Viva!...

REY. Gracias, gracias, poble meu.

ALC. Si escoltarnos vos dignéu...

REY. En aixó mon gust estriba.

ALC. Diu que amenassa ruïna
La Casa Consistorial;
Diguéunos, donchs, quin local
Al Ajuntament destina
Per celebrar las reunions,
Y pendre *acuerdos*... en fí...

REY. En lo meu palau, aquí
Podéu tenir las sesions.

ALC. Vol fernes sa Magestat
Massa favor, ¿oy qu' es cert?

(*Girantse als companys.*)

MAR. Si be sa casa 'ns ha ofert, (*Ab intenció.*)
No abusém de sa bondat.

ALC. Si, sí, bon Rey y Senyor,
La vostra oferta acceptém
Y creguéu no abusarém
De vostre *real* amor.

Y ab vostre *real* llicencia
Nos retirém, y dins poch
Vindrém á pendre en eix lloch
Acuerdos de trascendencia.
Entretant ab gust vos démi
La *permanencia*, vull dir
Per si 'us digneu presidir
Los *acuerdos* que farém.

REY. Mil gracias, sou molt galants.

(*Se 'n van; entretant diu apart lo Marrech:*)

MAR. (Aquesta colla de lerdos
Ab sos ditxosos *acuerdos*
Desbaratarán mos plans.)

ESCENA SEGONA.

REY.

Música.

Pacífichs y fiels súbdits
Tindrá un Monarca,
Si sap ell gobernarlos
Segons Deu mana;
Mes si 'ls goberna
A lo lliberalesco
Li farán guerra.

Puig que las lleys humanas
Qu' en las divinas
No están del tot basadas,
Son tiranías.
Llavors lo poble
Contra 'l tirá 's rebela
Com un sol home.

(*Entra lo patje per la porta interior.*)

ESCENA TERCERA.

REY — PATJE.

Recitat.

PAT. Senyor! (*Desde l' umbral de la porta.*)
REY. (Ab amabilitat.)
Entra, ¿que 'm vols dir?

PAT.	Diu sa Magestat la Reyna Que si Vos no teniu feyna Voldria á passeig sortir.	<i>(Entrant.)</i>
REY.	Ja hi vaig; antes dech posar En lo teu coneixement Qu' he dat al Ajuntament Llicencia per celebrar Las sessions en est local; Puig se m' ha notificat Qu' está en ruinós estat La Casa Consistorial.	

(Se 'n va, y lo Patje saluda.)

ESCENA QUARTA.

PATJE.

Recitat.

Eix Rey es model de reys,
Si tots fossin com aquet!
Dócil com un anyellet
Per los que acatan sas lleys.

No te enveixa ni ambició,
Es dir, ambició sí 'n te,
Ne te de fe 'l major be
Possible á nostra nació.

Y com no es Rey de cartré
Com molts d' aquets qu' ara s' usan,
Los seus vassalls no n' abusan
Per mes que 'l vegin tant bo.

Y com home d' experientia
De ningú 's fia, ell mateix
Sos consellers esculleix
Posanthi homes de conciencia.

De la industria es protector
Del comers y agricultura;
Y aixís, no sols assegura
La feyna al trevallador,

Sino que 'l país prospera,
Y 'ls vassalls están contents,
Y no hi ha pronunciaments,
Y l' ordre jamay s' altera.

Gracias á sa intransigencia
En la doctrina católica,
Tot eixa farda diabólica,
Tota aquesta pestilencia
De masons y protestants,
Impíos, esperitistas,
Ateos, materialistas,
Y altres indignes farsants,
May aquí ha arrelat mica
Tant venenosa llavor;
En eixa terra l' error
No hi va be, no hi fructifica.

Tampoch hi poden medrar
Los vils mercaders polítichs:
Eixos sers baixos, raquítichs
Que viuhen sols d' explotar.
Puig sap be que sens remey
Es perduda una nació
Si no ostenta son pendó
Lo lema: Deu, Patria y Rey.

ALC. Si sa Real Magestat... (Desde fora.)
PAT. (Obrint la porta.)

¿Quí demana? ¿ha, son vostés?
Entrin, segons tinch entés
Lo Rey los ha autorisat...

ALC. Per fe 'ls acuerdos aquí.
(*Entra lo Ajuntament, que 'l forman lo Alcalde, lo Marrech, Fructós, Geroni y varios individuos mes segons la capacitat del teatre.*)

ESCENA QUINTA.

PATJE y los del Ajuntament.

Recitat.

ALC. ¿Nó hi ha 'l Rey?

- PAT. A passeig es.
MAR. (Tant de bo may mes tornés) (Apart.)
ALC. Donchs no podrá presidí'...
Bueno, presidiu vos, Patje.
MAR. (¡Qué diantre tanta insistencia!) (Apart)
PAT. (Al Alcalde.)
Gracias, no es de ma incumbéncia,
Y tinch feyna abaix. (Se 'n va.)

ESCENA SEXTA.

Los del Ajuntament.

Recitat.

- ALC. Donchs, vatja,
Hauré de presidir jo
(Se senta en lo silló, los demés en cadiras.)
MAR. (Ja respiro) (Apart.)
ALC. Comensém.
Primerament llegirém
Lo *acuerdo* de la sessió
De la setmana passada.
MAR. No cal, no; no perdém temps
Ja 'ls ne declarém exemps
Y la dém per aprobada,
¿Nó es vritat companys?
TOTS. Si, sí.
ALC. Donchs ara só de parer
Que lo primer que hem de fer,
Segons me sembla á n' á mí,
Es un *acuerdo* pel Rey,
Perque 'm sembla que ho mereix,
Dihentli que se li agraheix
Per tots lo real servey
Que avuy nos ha dispensat
De deixar qu' en son palau
Fem nostres *acuerdos*...
MAR. (Au,) (Apart.)

Mes acuerdos.)

Ben pensat.

GER. Mar. Protesto.

ALC. ¿Per quín motiu?

MAR. Home, ho veu prou desde luego
Tothom que no sigui cego.

(A b' ènfasis.)

L' home té de ser altiu,
Y per rahó natural
Coneix sens altres rahons
Que certas humillacions
Lo degradan en grau alt.
Aquest rastrer servilisme
Que avuy á tots nos domina,
¿Sabéu hont nos encamina?
A n' al temps del despotisme.
L' home es libre é intelligent,
Y ningú está facultat
D' atentá á sa llibertat,
Qu' es lo dó mes excel-lent.
Obriu la historia y llegiu...

ALC. MAR. Ne sé molt poch de llegí!
Ja ho sé, y 'm dol, perque allí
Veuria 'l retrato viu
De certas generacions
Que sacudirse han sabut
Lo jou de la esclavitut
Dels tirans y reyetons.

ALC. Vosté sap parlar molt bé,
Pero aquí no l' enteném:
Los acuerdos los preném
Molt diferent de vosté.
Lo que deya l' altre dia
Del porgrés y la mocràcia
Y alló de la diplomàcia
Y de la filosofia,
May, fins á l' hora present,
N' he pogut treure 'l trallat.

FRUC. A tots nos haurá passat
Si fá ó no fá igualment.

MAR. No estranyo que mon llenguatje
Vos sigui una cosa nova;

- Ans al contrari, aixó 'm proba
Que aquest país es... salvatje.
ALC. ¡Protesto!
- TOTS. ¡Protestém tots!
ALC. ¡Que reculi la paraula! *(Enfadat.)*
(Dant un cop de puny à la taula.)
- MAR. Bueno, no ensorri la taula...
ALC. Donchs no digui semblants mots.
MAR. Vull dir que en aquets païssos
Encare hi ha esclavitut;
Los que jo he recorregut
Son més libres y felissos.
ALC. Be, be, ¿per quina rahó
Al *acuerdo* de donar
Gracias al Rey, vosté apar
Que 'ns hi fá la oposició?
MAR. Perque estéu en un error:
Si 'l Rey venir aquí 'ns deixa,
Per mí no es cap cosa aqueixa
Que se 'n puga dir favor,
Perque 'l palau no es pas seu.
ALC. ¿No es seu? donchs de qui será?
MAR. Es del poble soberá,
Es ben nostre, ¿ho entenéu?
Es Rey perque l' en vam fer,
Més tots units, si volém,
Fins destronarlo podém
Perque 'l poble te 'l poder.
Així ho fá tota nació
Hont s' inspira 'l que goberna
En la llibertat moderna
Y en la civilisació...
GER. Jo demano la paraula.
ALC. ¿Perqué la vols, animal?
GER. A una *ilusió* personal
Haig de contestar, no es maula.
ALC. Digas, au.
GER. Segons indicis...
¿No es vritat, Marrech, que alló
De la... la... *civilisació*
Deu ser cosa de cilicis? *(Riallas.)*
MAR. Es lo benestar dels pobles.

Ditxosos si la mantenen
La civilisació! tenen
Sobre tots ventatjas dobles.
Los pot lliurar de molts mals,
Dona á l' home llibertat,
Fraternitat, igualtat,
Perque nos fá á tots iguals.
Pero aquí tot vá al revés:
Aquí 'ls pobres trevallém,
Y arengadas sols menjém;
Mentres que 'ls que no fan rés,
Com lo Rey, lo governant,
Rentistas y propietaris
Y altres tants estraflalaris
Qu' están sempre passejant,
Se menjan la sopa boba
Posantse de panxa al sol,
Mentres que 'l pobre si vol
Menjar pa y ferse la roba
Que per son ús necessita,
Ha de suar tot lo dia.
Digueme: ¿eixa anomalía
No es ben repugnant, no irrita?

(*Tots callan admirats del discurs de 'n Marrech*)

FRUC. ¡Jo 't foll! te rahó 'l Marrech!
Perque á n' á mí també 'm cou
Que 'ls vagos menjin pá tou
Y nosaltres 'l pá sech.

ALC. Home, aixé no val la pena
De que nos hi encaparrém;
¿Qué hi podem fer si no habém
Nascut ab la fló... á la esquena?

MAR. Units, prou pot remediar-se,
Jo la esperansa no perdo.

ALC. Bueno, proposi un *acuerdo*,
Y si es digne d' acceptarse...

MAR. Prou, lo més convenient fora
Presentá al Rey nostres mals,
Anyadint que per curáls'
Volém la Repartidora.

ALC. No sé qu' es.

FRUC. Ni jó tampoch.

- TOTS. Jó menos.
- MAR. Ja 'us ho diré.
- ALC. Bueno, digui, y si convé...
Jó 'l pare del poble soch.
- MAR. Com diu son nom clarament,
Repartidora vol dir
Que 'ls bens s' han de repartir
Per igual entre la gent.
- TOTS. ¡Molt be! molt be!
- MAR. Aixís
Tots terra y casa tindrém...
Y lloguer no pagarém...
Y 'l poble será felís.
- ALC. ¡Visca 'l Marrech!
- TOTS. ¡Visca!
- ARC. Avuy
D' aquest acuerdo que fem
Noticia al Rey donarém.
Vosté, senyor Marrech, vuy
Que m' ajudi en aquest punt,
Que com te bon picarol, (*La llengua.*)
Fará més vosté tot sol
Que jó y 'ls altres en junt.
(*Rey y Patje, apareixen en lo fondo sens ser vistos*)
- PAT. Desde aquí ho he sentit tot,
Y es tal com vos he explicat.
- REY. Está be, estich enterat.
Ves, y no 'n digas un mot.
(*Patje se 'n vá.*)
(*Apareix lo Rey per la porta interior, tots se ai-xecan al veurerlo, y lo Alcalde deixa lo silló y s' hi assenta lo Rey, permaneixent drets tots los demés.*)

ESCENA SÉPTIMA.

REY y Ajuntament.

Recitat.

ALC. Si nostre Rey benvolgut

Vol oirnos un moment,
Li darém coneixement
Del acuerdo qu' hem tingut.

(*Lo Rey los signa que s' assentin, y ho fan*)

Música.

ALC. La vida n' es molt trista
Pels pobres y 'ls pagesos,
Trevallan tot lo dia
Y menjan pá moreno;
En tant que 'ls propietaris,
De panxa al sol estesos,
Los bons bossins endrapan,
Y aixó mereix arretglo.

REY. També só amich dels pobres
Y goso en protegirlos;
De mos vassalls y subdits
Son los que més estimo.
Diguéu, doníchs, per quins medis
Penséu afavorirlos,
Tindréu lo meu apoyo
Si dignes d' ell los miro.

ALC. Lo nostre gran projecte
Per redimir al pobre
Es que 's decreti prompte
La lley Repartidora.

REY. Aquesta lley ignoro,
Y per mí es cosa nova.
Espliqueumho una mica
Sino 'm quedo á las foscas.

MAR. Lo nom Repartidora
En llenguatje modern
Es nom que significa
Repartició de bens.

REY. Gran novetat es eixa
Y 'm causa admiració,
Tal moda no sabia
Qu' existís en lo mon.
Ab la Repartidora

Creyéu felisso ser.
¡Ay pobres de vosaltres
Si vos la concededesch.

*Lo Rey canta aquets versos á duo ab lo Marrech
que canta aquets altres:*

MAR. Ab la Repartidora
Creyém felisso ser,
¡Ditxosos de nosaltres
Si nos la concedeix!

*Lo Rey y Marrech repeteixen lo cant, y lo Alcalde
los accompanya ab lo següent, fent terceto.*

ALC. Sa Magestad decreti
Aquesta nova lley,
Y ja veurá los pobles
Que felisso serém.

Acabat lo terceto, cantan tots plegats lo següent

Coro.

La Repartidora
Tots li demaném
Que ha de ser pel pobre
Lo millor remey.
Decrétila prompte
Lo nostre bon Rey
Y lo poble en massa
Besará sos peus.

Recitat.

REY. Desitjo, aymat poble meu
A ta petició accedir,
Puig en protegir al pobre
Hi goso, com vos he dit.
Faréu una llista exacte
De lo que tenen los richs
Y tot altre propietari,
Per comensá á repartir.
TOTS. Be, molt be.

¡Viva 'l Rey!

¡Viva!...

ALC.

TOTS.

REY.

Y ara los que sou aquí
Y que teniu dugas vinyas
Doneune una desseguit
A aquells que no 'n tenen cap,
Puig que correspong aixís.

VARIAS VEUS. ¡No! no! aixó de cap manera!

REY. ¿Donchs cóm voléu repartir

Sens voler dar jegoistas!
La mitat del que teniu
A aquells que no tenen res?

(Pausa.)

ALC. Bah, bah, ja estém be aixís.

MAR. Be, m' acut un altre medi

Pels pobres afavorir,
Que al mateix temps que 'ls farém
Ditxosos, felissos, richs,
Nosaltres tindrém la honra
De posar á aquest país
Lo progrés y la igualtat,
Y de plantar la bandera
De la civilisació...

REY. Ves dihent, que en escoltar-te

Cap inconvenient hi tinch.

MAR. Donchs bueno, á n' á mí 'm sembla

Que podria ferse aixís:

A tots los contribuyents
Ferlos pagar quatre ó cinch
Vegadas més del que pagan,
Y perque no hi hagi crits,
Passarlos un duro diari
Cada dia al dematí,
Y no solament á n' ells
Sino á tothom, es á dir,
A cada individuo ¿gentén?
Y d' aquest modo es ben vist
Que no hi hauría cap pobre
Perque tothom fora rich
Ab un duro cada dia,
De renda ¿no es cert?

TOTS.

Sí, sí.

¡Visca 'l Marrech!

- ALC. Tant sels falta
Que 'l Rey hi vulga accedir.
REY. Per ma part, aymats vassalls,
Cap inconyenient hi tinch.
Ja demá mateix lo duro
Comensaré á repartir.

Música.

- REY. ¡Ay pobre poble,
Qu' ets ignorant!
Viurás de renda
Morint de fam.

Mientras lo Rey canta aquest solo, lo Ajuntament ó poble canta lo seguent:

Coro.

¡Visca 'l Rey que 'ns fá felissons!
Ara sí viurém de renda,
No hi haurá may més cap pobre,
No hi haurá may més miseria.

TELÓ.

FI DEL PRIMER ACTE

ACTE SEGON.

DECORACIÓ DE CARRER.

Al aixecarse lo teló apareix lo poble, menos Marrech, tothom va vestit de las festas; alguns ab trajo de senyor, y tots passejantse molt satisfets y cantan lo següent:

Coro.

Ay quina vida
Mes regalada,
Menjar y béurer
Y passejarse.
Café y bons puros
Diné á la butxaca,
Vestits de *luco*,
Res d' aixó 'ns falta.

Recitat.

- ALC. Jo no 'm creya que 'l Marrech
Tingués tant talent, veyas,
Miréu que te unas ideyas...
FRUC. Capissa molt.

- GER. Jo ho crech,
Com que ha seguit tants païssos
Ha estudiat totas las lleys
Que tenen los altres reys
Per fer als pobles felissons.
- FRUC. ¡Es una cosa estupenda!
May hauria dit que aixó
De la *savalisació*
Volgués dir viure de renda.
- GER. De ficarme tinch intent
Al cassino dels senyors.
- FRUC. Si t' hi ficas, jo allavors
Me fico á n' al del Foment.
- ALC. Hasta podém demanar
Per ficarns' á tots los altres
¿Quí mes guapos que nosaltres
Vivint de renda?
- GER. (*y otros.*) Está clar.
- ALC. ¡Qué tous havíam sigut!
¡Viure com trevalladors
Podent viure com senyors!
- FRUC. Molt, y si no hagués vingut
Lo Marrech, eternament
Hauríam fet lo mateix.
- ALC. Vamos lo Marrech mereix
Que se li alsí un *manument*.
- Tots. Sí, sí. *(Entra lo Marrech.)*

ESCENA SEGONA.

MARRECH *y poble.*

Recitat.

- ALC. Ola, Marrech, escolta,
No 't dich vosté...
- MAR. Tot es hú.
- ALC. Ara parlavam de tú,
Puig nostra admiració es molta

Al veure que 'l teu talent
Nos du la felicitat,
Trayentnos del trist estat
En qu' estavam tots jeyent.
Tú ab la *savalisació*.
Y la *igoltat* y 'l *porgrés*,
Y la *mocracia* y demés
Que ara no 'm recordo jo...

MAR. (¡Y qué entusiasmats los tinch!) (*Apart.*)

ALC. Has lograt sens gran esfors
Convertirnos en senyors...

MAR. Donchs bueno; ara á dirvos vinch,
Ja que 'us veig aquí reunits,
Que si ara tením no mes
Que un duro, ne tindrém tres
Si sabém anar units.

ALC. ¡Ay refoll! ¡Viva 'l Marrech!

MAR. Ep, ¡macatxo! no cridéu
Perque si 'l Rey esment n' eu
Men vaig y vos deixo en sech.
Enrahoném tots baixet
Perque encara que 'l Rey passi
De nosaltres cas no fassi
Y poguém fer nostre fet.
De las casas es prudent
Que 'ns posém apartadets,
Puig á voltas las parets
També hi senten.

ALC. Certament.

(*Se acostan cap al públich, al mateix temps que se apartan de las casas.*)

Música.

(*Marrech y Alcalde cantan baixet lo que 's dirá.*)

MAR. Al Rey molts milions li dém
que 'ns pertanyen á nosaltres;
Doncas si voléu vosaltres
A n' al Rey destronarém.

- ALC. ¡Ay, ay, ay, ay,
Aixó jamay!
- MAR. Un gobern nou fundarém
Y farém economías,
Y veuréu com dins pochs dias
Tres naps diaris cobrarém.
- ALC. Lo cobrar més
Del meu gust es.
- MAR. Pero si 'ls volém tení'...!
- ALC. ¡Aixó sí!
- MAR. Treure 'l Rey de la nació...
- ALC. . . ¡Aixó nó!

A duo.

De tots modos pensemshi
Ans no 'ns comprometém,
Entretant tots fem mutis,
Després ja 'n parlarém.

Recitat.

- ALC. Minyons, desgraciat d' aquell
Que xerri lo que hem parlat ara,
Perque li rompo la vara
Entre la esquena y clatell.
Be, Marrech, estavam dihent,
Aixís que aquí tú has vingut,
Qu' en proba dé gratitud
Volém ferte un *manument*.
- MAR. ¡Caramba, no!
- ALC. No pretenguis
Oposarthi, no; es en vá,
Ja l' *acuerdo* fet está,
Y t' ho dihém perque ho entenguis.
Sols falta determinar
Lo siti en que l' hem de fer.
- FRUC. Per xó será menester
Una *cumassió* nombrar.

- ALC. Just, que 's compondrá de dos.
FRUC. Me sembla que valdrá més,
Que al menos sigui de tres.
ALC. De tres, tens rahó, Fructós. (*Rumiant.*)
Serém jó, 'l Geroni y tú.
¿Qué 'us ne sembla, ho aprobü?
MAR. Sí, sí, ja 'us arretglaréu.
Lo qu' es per mí tot es hú.
ALC. Donchs quedém encarregats
'ls tres. (*Ell, lo Geroni y lo Fructós.*)
Ja 'ns arretglarém.
MAR. Donchs, abur.
TOTS. També marxém. (*Se 'n van.*)
(*Marrech tot anantsen diu apart:*)
MAR. (¡Y que 'ls tinch entusiasmats!
Si la cosa no 's fá pública
Fins l' hora de doná 'l cop,
M' apar que tinch molt apropi
Ser president de República.)

ESCENA TERCERA.

ALCALDE, GERONI.—FRUCTÓS *passejantse.*

Recitat.

- ALC. Passejantnos per aquí
Podríam, si be 'us apar,
Del *manument* ja parlar.
GER. Ah prou.
FRUC. Está clar que sí.
ALC. Jó faría aquest travall
De fusta.
GER. Ca!
FRUC. ¡Quin esguerro!
Primé 'l faría de ferro.
GER. Jó de vidre ó de cristall.
ALC. Me sembla anéu malament;

Lo ferro 's rovella prompte,
Y 'l vidre tampoch te compte
Perque 's trenca fàcilment.
La fusta es molt forta, vatja,
A Amèrica hasta 'n fan casas,
Veyéu si foren tant asas
Si no hi vejessin ventatja.
Jó no vos diré res més
Perque 'us convenséu qu' es bona,
Sino que hasta á Barcelona
Hi *empedran* los carrés.

FRUC. Sí; pero la fusta 's guerxa
Y sol corcarse y 's pudreix;
Lo ferro sempre existeix,
Sobre tot si es ferro verje.
Lo ferro es més fort que 'l mon,
Y dura molts anys, molts mils,
Las màquinas dels carrils
Sabéu que totas ho son.
Y quant ponderar volém
Que un home té una gran forsa,
Que sa voluntat no 's torsa,
"Es home de ferro," dihém.
Per xó al Bismarch de Berlin
Li dihém Canciller de ferro
Perque es més fort que cap berro
Y te més poder que vint.

GER. Donchs jó á afirmar m' atreveixo
Que 'l cristall es preferible
A fusta y ferro.

ALC. y FRUC. ¡Impossible!
GER. Donchs si 'us creyéu que menteixo
Ara 'us ho probaré jó,

Pero ab rahons de tant pes
Que hauréu de dir: "No hi ha més,
En Geroni te rahó.."

Per donar claror als baixos
De las casas, los ulls nostres
Han vist foradar los sostres
Y luego ferhi uns encaixos
Hont posan vidres groixuts
D' una forsa tant potent,

Que per sobre hi passan gent,
Tant si son grans com menuts,
Com si fos sobre una roca.
Veyéu, donchs, si es fort jo 't flick!

Y ademés qu' es molt bonich
Lo vidre si 'l sol hi toca.

Y un *manument* de cristall,
Mal fos petit com lo puny,
Se veuría de molt lluny
Sens cap mica de trevall.

Ab ullera veyém fins
Los objectes més remots,
Lo perqué ja 'l sabém tots:
Perque hi ha vidres á dins.

Aquet prodigi excel-lent
Fa 'l vidre ¿ho comprenéu ara?
¿Y no voldréu fer encara
De vidre lo *manument*?

ALC. Be, tots tres tenim rahó
Si fa ó no fa per igual;
Pero hi ha un punt capital
que mereix nostra atenció.

Si 'l fem de fusta creguéu
Que 'ns sortirá baratot,
Hi ha un fuster que m' es nebó
Que ho fa be y limita 'l preu.

FRUC. Si 'l fem de ferro jo tinch
Lo meu oncle y mon cosí
Que son manyans d' alló fí
Y valen per vinticinch.

GER. Femlo de vidre; també
Tinch un gendre y dos germans
Que tots tres son fabricants
De vidre, y treballan be.

ALC. Donchs nada 's fará de fusta. (*Ab energía*)

FRUC. Donchs nada, 's fará de ferro. (*Id.*)

GER. De vidre. (*Id.*)

ALC. Estéu ab un erro. (*Id.*)

FRUC. ¡Vosté! (*Al alcalde.*) (*Id.*)

GER. ¿'S pensa que 'ns asusta? (*Al alc.*) (*Id.*)
(*Pausa.*)

ALC. Calmemnos, no 'ns enfadém, (*Calmat.*)

Ara m' acut una ideya,
¡Y que tonto! jó no hi queya.
Valdrá més que ho preguntém
Al Marrech.

- FRUC. ¡De cap manera!
GER. ¡Si que sería un bunyol!
ALC. ¿Donchs aixó com se resolt?
GER. No n' hem de passar quimera:
(Després de pensar un ratet.)
¿Hont s' ha de fe 'l monument?
ALC. Aquí al bell mitj de la plassa.
(senyalant à terra, à un costat de la escena.)
GER. Està be, ¿molt alt?
ALC. No massa,
Trenta pams.
GER. y FRUC. Perfectament.
GER. Faré un tres planos iguals...
ALC. y FRUC. Conforme.
GER. Un pel vidrier,
Un pel manyá, un pel fuster,
Y 'l que 'n vulgui menos rals.
Quedará l' obra per ell.
ALC. ¿Será com una subasta?
FRUC. Per mí està molt be.
ALC. Donchs basta.
Fem lo plano y lo cartell.
GER. ¿Cartell?
ALC. Sí, de condicions.
GER. Fugi, home, no es necessari;
Al peu del plano posarhi
Las midas, y prou cansons.
ALC. Està be, donchs, ¿quín terreno
Li dém?
GER. Demli aquet tres.
(senyalant à terra com antes lo Alcalde.)
ALC. Apama, doncas, Fructós.
FRUC. *(Apamant ab la ma.)*
Dos, quatre, sis, vuit pams.
ALC. Bueno.
Veyám si porto papé. *(Botxaqueijant.)*
Sí, ja 'n porto, teniu.
(Donantne à cada hù un tres que se 'n ha tret de la cartera, y quedantsen un altre tres ell.)

FRUC. y GER. (*Prenen lo paper.*)

Vinga.

ALC. ¿De llápis n' hi ha cap que 'n tinga?

FRUC. Jó ja 'n porto.

GER. Jó també.

ALC. (*Disposantse á dibuixar.*)

Lo plano aniré formant

Del modo que ja veuréu,

Y si 'us agrada 'l copiéu.

GER. Be.

FRUC. ¿Aquí 'l carrer, al devant
De tothom?

ALC. Tant se me 'n dona..

FRUC. ¡Ca! semblariám aquell
Que li deyan lo Fornell
De la *Virgen de Llerona.* (Rihuen.)

ALC. Donchs aném á casa meva
Qu' estarém ab llibertat?

FRUC. Aném allí, es veritat.

GER. Aném, donchs, á casa seva. (Se 'n van.)

Música.

Apareix lo poble cantant «Ay quina vida, etc.»

ESCENA QUARTA.

Poble, luego 'l REY.

(*Luego que 'l Poble ha acabat de cantar surt lo Rey.*)

Recitat.

REY. ¿Vos proba la bona vida?

CIU. 1. Prou, nos fem uns tips de jaure.

CIU. 2. Vamos, vostra Magestat

Es un rey com no n' hi ha d' altre

- Per fer felís al seu poble
REY. Molt felís, si aixó duraba.
CIU. 3. ¿Y perqué no ha de durar?
CIU. 2. ¡Ay! que potser ja 'ns vol traurer
La Repartidora?
- REY. No,
Si 'l poble no m' ho demana.
CIU. 1. Me sembla que tardarém.
REY. A mí 'm sembla que no gayre.
CIU. 2. Sa Magestat s' *atiboca*:
¿Vol que demanén nosaltres
Traure la Repartidora
Que 'ns dona cinch pelas diarias
Sense haber de trevallar...?
¡Ca! sa Magestat va *errada*;
Sols fa vint dias que dura...
Sí, vint dias, desde Pasqua,
Y 's creu lo nostre bon Rey
Que aquesta vida ja 'ns cansa?
- REY. Be, be, á mí tant se m' endona,
Si á vosaltres vos agrada...
CIU. 3. ¿A qui no agrada, bon Rey,
Lo menjar be y passejarse?
¡Viva la Repartidora!
- TOTS. ¡Viva...!
REY. (¡Il-lusori entusiasme!) (Apart.)
CIU. 3. ¡Viva nostre bon Rey!
- TOTS. ¡Viva...!
REY. Gracias, poble estimat, gracias.
CIU. 3. ¡Viva 'l Marrech, que 'ns ha dut
La felicitat á casa!
- TOTS. ¡Viva...!
CIU. 1. Vostra Magestat (Al Rey.)
Es molt *bondadosa y santa*;
Pero 'l Marech es, sens dupte,
De las personas més sábias
Que hi ha en tot lo firmament.
- CIU. 2. D' aixó probas n' ha donadas.
REY. (¡Pobre poble! sa ignorancia (Apart.)
Y sa senzillés m' encantan.)
(Entran lo Alcalde, Geroni y Fructós.)

ESCENA QUINTA.

REY, *Poble*, ALCALDE, GERONI y FRUCTÓS,
luego lo Patje.

ALC. (*A Fruetós, sense que l' un ni l' altre s'
hagin apereibit del Rey.*)

¿Ho has apamat be, Fructós?

FRUC. (*Apamant lo terreno destinat al monument.*)
Sí, senyor, sí; son vuyt pams.

GER. (*Adonantse del Rey, diu al Alealde y á
Fructós.*)

¡Lo Rey! diemli alguna cosa.

ALC. Soberana Magestat; (*Al Rey.*)
Sabrá qu' hem fet un aeuerdo...

FRUC. (*Sempre 'ls acuerdos al cap.*) (*Apart.*)

ALC. Per levantá un manument
Al Marrech.

REY. Molt be está.

ALC. Creyém que ho mereix.

REY. Jo ho crech.

ALC. (*Senyalant á Geroni y Fructós.*)

Los tres hem estat nombrats

En classe de comissió

Per portar esta obra á cap.

REY. Molt be, no hi tinch res que dir;
Podéu tirar endevant.

(*Entra lo Patje.*)

PAT. Hi ha una comissió qu' espera

Al Palacio rato há

Que vol d' un assumpto grave

Parlá á Vostra Magestat.

REY. Anemhi, donchs, sens tardansa,
A veure lo que voldrán.

(*Se 'n van lo Rey y lo Patje per un costat, y lo
Poble per un altre, cantant aquet «Ay! quina
vida, etc.» Lo Alcade, Geroni y Fructós se que-
dan, y cada un d' ells ne fa quedar un altre dels
que van marxant ab lo Poble, tocantlos de l' es-
patlla, y dihentlos lo que segueix:)*)

ESCENA SEXTA.

ALCALDE, PERET—FRUCTÓS, MIQUEL,
GÉRONI, ROCH.

ALC. Escolta un moment, Peret.

(Se posan tots dos á un costat d' escena, figurant que conversan.)

FRUC. Miquelet, escolta un poch.

(Se posan al altre costat de la escena, fent lo mateix que 'ls altres.)

GER. Si no vas depressa Roch
Hem de parlar un poquet.

(Se posan al mitj de la escena, fent també com si conversessin.)

(Quedan per lo tant tres grupos separats, á saber: lo Alcalde y Peret; Fructós y Miquel; Geroni y Roch. Ja no cal dir, donchs, que cada personatje parlará sols ab son interlocutor ó sa parella.)

ALC. Acabém de fe un acuerdo
Per levantá un manument
Al Marrech...

FRUC. Y jó al moment
Entre mi he dit: "Res hi perdo
En proposarho al meu tio
Per si vol ab lo cosí..."

GER. ¿Veus lo plano.
(Mostrant un paper á Roch.)
'L tens aquí.

Tú ho podrás fer, jó hi confío.

FRUC. Lo Alcalde eix trevall pretent
Fer de fusta; lo Geroni
Diu de cristall ¡qué dimoni!
Jó 'l vull de ferro, ab l' intent
De que 'l poguéu fer vosaltres.

ALC. Y sent tú tan bon fuster,
Més m' estimo si pot ser
Que tú 'l fassis y nó 'ls altres.

GER. Tú lo que has de procurar

- Posar lo preu ben baixet.
FRUC. Si ho pots fer ben baratet...
ALC. No hi vulguis massa guanyar.
PER. Jó, de renda podent viurer,
No ho vull pas fer á cap preu.
MIQ. Bé, Fructós; ja 'us ho faréu.
Aixó si faria riurer
Que podent viurer de renda...
ROCH. Jó no ho vull fer, ni pensarhi,
Cobrant un duro diari
Tinch massa bona prebenda.

(Se 'n van Peret, Miquel y Roch. S' adverteix que aquestos tres poden ser, si 's vol, los mateixos Ciutadans 1, 2 y 3. Ademés, lo Alcalde y Fructós també mostraran lo plano del monument à sos interlocutors, lo que podrán fer mentres los altres parlan ab seu alta, tot lo qual queda al cuydado del Director d' escena.)

ESCENA SÉPTIMA.

ALCALDE, GERONI y FRUCTÓS.

- ALC. ¿Qué tal lo Miquel? (A Fructós.)
FRUC. (Ab ironía.) Trempat.
Tenint renda, no 'l vol fe.
GER. Aixó 'l Roch m' ha dit també.
ALC. També 'n Peret m' ho clavat.
(Quedan pasmats un moment, mirantse l' un d' l' altre.)

Música.

- ALC. Y ben mirat
Tenen rahó.
GER. Y lo mateix
Faría jó.
FRUC. Y jó també
Faría aixó.

TOTS TRES. Tots ansiabam
Y esperabam
Protegí á nostres parents,
Y ells se 'n rihuen
Perque viuhen
Tots de renda y ben contents.
Hem fet fiasco
Y un gran xasco
AQUÍ 'ls tres 'ns n' hem portat
Tením culpa
Sens disculpa
Per no haberho antes pensat.

Recitat.

ALC. ¡Llamp aquesta sí qu' es bona!
 GER. ¿Qué fem?
 FRUC. ¿Pel monument? Crech
     Que haurém de dir al Marrech
     Que se 'l fassi ell en persona.
(Se sent gran cridoria dins, al mateix temps que entra lo Patje.)

ESCENA OCTAVA.

DITS y lo PATJE, luego lo Poble, y després lo REY
ab quatre guardias.

PAT. Lo poble está alborotat.
 ¿Hont es lo Rey, ho sabéu?
ALC. {
 GER. { ¿Qué hi ha, qué hi ha?
 FRUC.
 PAT. Jó 'us pregúnto
     Si sabéu hont es lo Rey?
 ALC. { ¿Que no es á Palacio?
 PAT. No.

- ALC. Donchs nosaltres no ho sabém.
(*Lo Patje se 'n va.*)
(*Continua sentintse cridoria á dins.*)
- GER. ¡Vàlgam Deu, quina cridoria!
- FRUC. No sé pas lo que deu ser.
(*Entra lo poble, movent la mateixa gatzara.*)
- CIU. 1. Aixís no podém pas víurer
¡Aixó no pot durar mes!
- ALC. ¿De qué 'us queixéu? ¿qu' es aixó?
- CIU. 2. ¡Ha de posarshi un remey!
- ID. 3. ¡Aixó es una iniquitat!
- ID. 1. ¡Es precís altre gobern!
- ID. 2. ¡S' han de pendre altres *medidas*!
- ID. 3. ¡Convé que ho sápiga 'l Rey!
- ALC. ¿Lo qué...? Senyors, espliqueuvos,
Veyám de qué 'us las habéu?
- CIU. 2. Si aixó dura, no hi ha dupte
Que de fam tots morirém.
- CIU. 1. ¡Mal llamp de Repartidora
Que 'ns ha portat lo Marrech!
- ALC. ¡Calléu d' un cop! y diguéme... (*Cridant*)
- CIU. 2. ¿Qué li hem de dir si callém?
(*Entra lo Rey ab lo Patje y 'ls guardias.*)
- REY. ¡Silencio! (*Tots callan.*)
- ALC. (Ay gracias á Deu.) (*Apart.*)
- REY. ¿A qué ve tal alborot?
Heu de tenir tots entés
Qu 'n mon poble hi vull la pau,
Y que no perdonaré
Al que promogui desórdres
Ó siga la causa d' ells.
Com Rey amant de sos súbdits
Lo qu' es aixó vull saber
Per dar càstich exemplar
Al autor...
- TOTS. ¡Es lo Marrech!
- CIU. 1. ¡La Repartidora es!
- REY. ¡Callin!
Que parli primerament
Lo senyor Alcalde.
- ALC. Senyor,
De tot aixó no 'n sé res;

Estaba aquí ab lo Geroní
Y lo Fructós discorrent
De quin modo se faría
Per *levantá 'l manunent*
Al Marrech...

REY. Basta, que parli
Aquell que sápiga més.

CIU. 1. Si ho permet sa Magestat
Un cas jó li esplicaré
Que m' està passant á mí
Y potser també á algú més.
Pá, ví y oli 'm falta á casa,
Y al avisá al panader
Que 'ns portés pá, nos contesta
Que de pá 'n fa sols per ell,
Perque ara vivint de renda
No trevalla pels demés.

Lo pagés qu' hem ven lo ví
Me contesta lo mateix,
Qu' ell no conrúa las vinyas
No habenthó de menester.

CIU. 2. A mí lo mateix me passa.

ID. 3. A mí també.

TOTS. A mí també.

ALC. Als tres de là *cumassió*
Nos passa casi 'l mateix:
No hem trobat cap operari
Que 'l *manument* volgués fer,
Que com que viuhen de renda
No volen trevallar més.

CIU. 1. Aixó ray, es lo de menos:
Deixeulo està 'l monument,
Lo que importa es la manduca.

CIU. 2. Y 'l vestir per lo mateix:
Jó tinch sols una camisa
Perque al lloch ne trobo més,
Y la tinch á la bugada,
Y mal que 'm sápiga greu,
Hasta que la tingui aixuta
(Tothom riu.)

Tinch d' anar sense. Sí, riéu,
Y si per cas aixó dura,

Sense calsas, sense jech,
Despullats haurém d' anar
No sols jó, tota la gent;
¡Es clar com que 'ls teixidors
Viuhen de renda també,
¡Qué han de voler trevallar!
Y'en cert modo fan ben fet.

CIU. 3. A casa 'm passa un fracás
Que n' hi ha per tirá 'l barret
Al foch. Lo sostre s' ensorra,
Se 'n va á caure per moments,
Y no trobo un sol paleta
Que un remendo 'm vulga fer,
Perque com viuhen de renda
Diuhen no volen fer rés;
Y 'l pitjor de tot que 'l sostre
Es á sobre del famé;
¡Ves hont aném á parar
Lo dia que 'ns ensorrém!

(Riallas.)

Ciu. 1. (Fent un badall.)

Mare de Deu, ¡quina gana!

Ciu. 2. Si no ve prompte un remey
Prou nos morirém de fam.

CIU. 3. Aixó no es viurer de renda.
Es morir de renda.

Ciu. 1. : Cert.

ALC. Donchs en nom de tot lo poble,
Com alcalde, prego al Rey
Qu' en aixó posi un arretglo
Perque trevalli 'l pagés,
Lo paleta, lo manobra,
Y sobre tot lo forner...

REY. Basta, basta, senyó alcalde:
No quito ni quitaré
La llibertat á ningú,
Llibertat que 'l poble en pe
Va demanarme, y que jo
Vaig concedirli indulgent.

CIU. 1. Donchs si un arretglo no hi posa
Morirém de fam, ja 's veu.

REY. Van dir que ab un duro diari
Tots estaríau contents;

- Donchs, home, menjeuse 'l duro.
- CIU. 2. ¡Pietat, per amor de Deu!
- REY. Jo 'us vaig da 'l que demanareu,
He cumplert y ja estich llest.
- ALC. 'L qui d' aixó te la culpa
Es lo brétol de 'n Marrech.
- CIU. 3. Sí; pero 'l Marrech es sabi
Y potsé 'ns ho arretgli ell;
Com que ha seguit tants païssos
Y ha estudiad tantas lleys...
- ALC. Marrech, escolta si 't plau.
- CIU. 1. ¡Marrech!
- CIU. 2. (*Mirant per tot.*)
Per aquí no hi es.
- REY. Guardias, anéu á buscarlo,
Busqueulo per tot arreu.
(*Los guardias hi van.*)
- ALC. Si 'l Marrech aixó no arretgla,
Puig n' ha estat la causa ell,
Be fará sa Magestat
En darli sério escarment.
- CIU. 1. ¡Tinch un mal de cor fa estona!
- CIU. 3. També 'm roncan los budells.
- CIU. 2. També tinch bastanta gana
Y esgarrifansas de fret,
¡Cóm que vaig sense camisa!
Soch un descamisat.
- ALC. (*Rient.*) Cert.
- REY. Vosaltres teniu la culpa
D' haber cregut al Marrech;
Creguéreu que ab sas doctrinas
De llibertat y progrés
Seríau del tot felissos
Sens tenir que pensar res
Sino menjar y dormir
Y viva la broma ¿eh?
¡Quant equivocats anavau!
Lo resultat ja 'l toquéu;
Aixó es lo que jo volía,
Aquet fou lo meu intent
Quant vaig, á instancia vostra
Establir aquesta lley

Que 'n dihéu "La Repartidora,"
Y que lo que reparteix
Es sols discordia y miseria.

ALC. Ja tením aquí al Marrech.

(*Los guardias conduheixen à Marrech.*)

ESCENA ÚLTIMA.

REY, ALCALDE, GERONI, FRUCTÓS, MARRECH

y poble.

MAR. ¡Protesto! y demano auxili,
Han atentat eixos tals
(*Senyalant als guardias.*)

A mos drets individuals
Y han violat mon domicili.

CIU. 1. ¿Qué diu?

CIU. 2. Jo no l' entench pas.

ALC. ¡Cóm que parla com un llibre!

(*A Marrech.*)

Jo ab gust 'l deixaré libre
Si veig que vosté es capás
De salvá' al poble, que 's troba
En la miseria, perdit
Desde que vosté li ha dut
Aquesta teoría nova
Que se 'n diu Repartidora.
Ja que vosté l' ha enfangat,
Vosté d' aqueix trist estat
Lo treurá.

MAR. (*Al Rey.*)

Veig que no ignora
Sa Magestad que só jo
Qui aixó aquí ha introduit:
Proba que algú m' ha trahit.

CIU. 1. No t' ha trahit ningú, no;
Vas molt errat si t' ho creus,
Ni 'l Rey, ni jó, ni ningú
Estém descontents de tú;

Pero aixó sí, si no 'ns treus
Del cas que 'ns está passant
Ab la lley Repartidora,
Te tractarém á tota hora
D' embuster y de farsant.

MAR. A veure qu' es lo que 'us passa,
Y si trobo algún remey
Prometo devant del Rey
Posarhi tota ma trassa.

(*Pausa.*)

REY. Parli 'l senyor, que pareix
(*Senyalant al Ciutadá 1.*)
Que n' está ben enterat.

CIU. 1. Ab un mot t' hauré esplicat
(*Al Marrech.*)

Eix mal en qué consisteix.

Com que ab la Repartidora
Tothom te renda, está clar
Que ningú vol trevallar,
Sino passejarse y fora,
Y 'l panader no fa pá,
Y 'l pagés no vol fer ví...
Y donchs aixó sent així,
¿Cóm hem de beure y menjá?
Habém demanat al Rey
Que als que 'n saben 'ls digués
Que fessen pá, ví y demés,
Y 'ns diu que ab la nova lley
Hi ha tota la llibertat,
Que á ningú quitarla vol;
Donchs ja ho veus, Marrech, tú sol
Que 'ns has dut á tal estat
Pots treurens d' ell.

MAR. (Malament,
(*Com reflexionant y apart.*)

Si que pinta mal la cosa.)

CIU. 2. Estich que ni parlar gosa.

ID. 3. Es que rumía un moment.

MAR. (¿Cóm surto d' eix laberinto? (Apart.)
Emplearé ma eloquència
Y veurém si ab paciencia
A tots la cigonya 'ls pinto.)

(Alt.)

Timbres inmortals de gloria
Las nobles instituciones
Han impresos á las naciones
Cóm se registra en la historia.

REY. Be, deixis d' una vegada
De registres y d' historias;
No estém per tantas caborias
Aixó es palla y no 'ns agrada.
¿Qué d' imitar te desitj.
Als polítichs espanyols,
Que per dir lo que tant sols
Requereix un quart ó mitj,
Hi passan una tarde entera
Fent un discurs hont sols hi ha
Molt bombo, palla y poch gra?
Aquí ho fem d' altre manera:
No 'ns agradan xarlatans,
Al pa dihém pa, al ví, ví;
Fássiu vosté, donchs, així
Y no vulga amohinans'.

MAR. (¡Ay, com t' apretan, Marrech!) (Apart.)
(Alt y ab certa perturbació.)

Donchs bueno... lo qu' es precis...
Per sortir del compromís...
En que 's troba 'l poble... crech...
Que 'is ciutadans... educats...
Al sitgle modern...

CIU. 1. ¡Qué embrolla...!

CIU. 2. Ja no sap lo que 's patolla.

Tots. *¡¡Fuera!!*

REY. " (A Marrech.)

Au, prou disbarats.

(*Marrech intenta fugir.*)

CIU. 3. Vol fugir, ja 's veu perdut, (Detenintlo.)

CIU. 1. ¡Claveuli una garrotada!

Ciu. 2. Mateulo d' una vegada!

(Tots s' hi volen tirar à sobre, pero los guardias lo amparan detenintlo.)

REY. ¡Basta, silencio, quietud!

(Silencio sepulcral).

Has vist ara, poble aymat,

Ahont porta 'l creure á eixa farda

Que á totas horas fa alarde
De progrés y llibertat?

La llibertat verdadera
Y lo verdader progrés,
¿Saps, poble estimat, hont es?
No 'l trobarás, no, al darrera
Dels polítichs ambiciosos,
Indignes, vils y farsants,
Embusteros, xarlatants
Que ab sos discursos pomposos
Embaujan al pobre poble
Y ab promeses l' il-lusionan,
Mentre á costa seva 's donan
Mil plaers y vida de noble.
La felicitat sabréu
Qu' está, y tingueho present,
Tant sols en lo cumpliment
Dels preceptes tots de Deu,
Entra 'ls quals hi va també
Lo del trevall, ¿ho sentiu?
Y si per cas algú 'us diu
Lo contrari, no 'us vol be;
"De ton front ab la suor
Guanyarás la subsistencia.."
A Adan y á sa descendencia
Aixó va dir lo Senyor.

Y 'l trevall es necessari
A la humana societat:
La experiencia 'us ho ha probat,
Y no podéu dí 'l contrari.

ALC. Donchs be, seguint lo consell
Que 'l Rey acaba de darnos,
Tots hem de determinarnos
A torná' al sistema vell.
Per mes que ara 'ns causi pena,
L' *acuerdo* hem de redactar
De tornar á trevallar.

CIU. 3. ¿Y quí doblega l' esquina,
Tants dias de fe 'l senyor?

ALC. Prou que 'ns hi acostumarém.
També un *acuerdo* pendréim
¡Ey! salvo parer millor,

Y 'l Rey no hi te inconvenient...

REY. Apa, acabis d' explicar.

ALC. Vull dir qu' en lloch d' aixecar

Al Marrech un *manument*,

Que li alssesim una forca.

FRUC. També soch d' aquet parer,

Aixís may mes podrá fer

Una jugada tant porca.

REY. La justicia la fa 'l Rey:

Establerta en ma nació

Tinch la pena del Talió,

Y s' ha de cumplir la lley.

Patje, ves al meu palau

Y porta uns espolsadors

(*Lo patje se 'n va.*)

Com que aquest home, senyors

(*Senyalant á Marrech.*)

Ha alterat l' ordre y la pau

Portant la Repartidora,

Repartidora mereix,

Repartidora exigeix,

En càstich, la lley y fora.

(*Al Rey.*)

¿Cóm logrará sos intents,

Perque aixó apar impossible?

REY. No; tot se fará factible

Ab aquests instruments.

(*Senyalant quatre assots que lo patje ha portat al moment que lo Alcalde ha pronunciat la parau-la «impossible.»*)

Guardias, preneune un cada hú

(*Los guardias ho fan.*)

Poséu al mitj al Marrech,

(*Lo posan al mitj voltat dels quatre guardias.*)

Y al só del xilló espatech

Heu de repartirli: Tú (Al guardia 1.)

De progrés una racció.

(Al guardia 2.)

Tú un altre de llibertat.

(Al guardia 3.)

Tú, d' il-lustració un plat.

(*Al guardia 4.*)

Tú, un de civilisació.

(*Los guardias se preparan, y miran al Rey com esperant la senyal per comensar á executar sas ordres.*)

REY. (*Al guardias.*)

Ja li podéu á tot hora

Repartí entre cap y peus,

(*Al poble.*)

Y amenisin vostres veus

Tant bella Repartidora.

(*Los soldats assotan, per turno, al Marrech; y acompañyat dels ays d' aquet, canta lo poble lo següent coro:*

Música.

Coro.

Lo progrés te reparteixen,
Il-lustració y llibertat,
Quedarás d' aquesta feta
Per sempre ben enllustrat.

TELÓ.

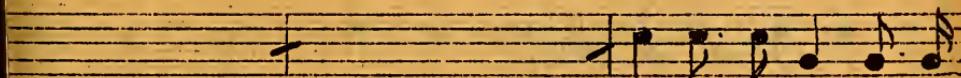
Nº 1. Coro.

Epistles.

Fenors.

Baixos.

Marcial.

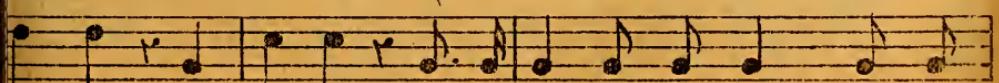
ven - tan sens mai re - pro - sar_ ei - xa

nyor ab su-lut ab sa-lut y ven-tu-ra sens

mi-da sens mi-da ab sa-lut ab sa-lut y ven-

cres:

tura y pau y pau en lo cor y pau en lo

cres:

FF

cor y pau en lo cor y pau en lo cor y

FF

pau en lo cor, en lo cor, en lo

FF

cor.

Nº 2.

Rey.

Largo.

12
8

12
8

12
8

Pa ci - ficio y fiels sub - dits

rall:

ligado

tin díá un mó - nar - - ca si sab ell go - ber - nar - los se -

acell:

un poco riten.

gons Deu ma - na; mes si l's go - berna à lo lli be - ra - les co li fa - ràn

acell:

gue - - - rra li fa - ràn gue - - - rra.

Puig

ri tar dan do.

P

que las lleyes huma-nas qui-en las di.vi... nas no

tandem tot ba-sa-das son ti-ra ni... as

lla-vors lo po-ble con-trai-ti-rà s'i re

rall:

be-la s' re-be-la com un sol ho-----me.

rall:

Nº 3.

Arcalde.

And.^{te}

dim:

p

La

rit:

vi - da n'es molt tris - ta pels po - bres y'ls pa

A handwritten musical score for voice and piano. The vocal part is in soprano clef, and the piano part is in bass clef. The music is in common time. The vocal line includes lyrics in Spanish: "vi - da n'es molt tris - ta pels po - bres y'ls pa". The piano accompaniment consists of simple harmonic chords and sustained notes.

ge - - - sos tre .. Ba - llan tot lo di .. a y

A handwritten musical score for voice and piano, continuing from the previous page. The vocal part is in soprano clef, and the piano part is in bass clef. The music is in common time. The vocal line continues the lyrics: "ge - - - sos tre .. Ba - llan tot lo di .. a y". The piano accompaniment consists of simple harmonic chords and sustained notes.

men - jan pa mo - re - no en tant quels pro - p

A handwritten musical score for voice and piano, continuing from the previous page. The vocal part is in soprano clef, and the piano part is in bass clef. The music is in common time. The vocal line continues the lyrics: "men - jan pa mo - re - no en tant quels pro - p". The piano accompaniment consists of simple harmonic chords and sustained notes.

tu - ris de pan - xa al sol es - te - sos los

dim:

bons bos - sins en dra - pan yai - xo me - reix ar.

Rey.

re - glo. Tam..

12
bè so a-mich dels ro - - - - bres y

go - - - so en pro-te - gir - - - los, di

mos va - salls y sub - - - - dits so

Handwritten musical score for voice and piano. The vocal line starts with a dotted half note followed by eighth notes, then a quarter note, a dotted half note, and a dotted half note. The lyrics are: "los que mes es. ti - - - mo, di..". The piano accompaniment consists of eighth-note chords.

Handwritten musical score for voice and piano. The vocal line begins with a dynamic instruction "cres:". The lyrics are: "guen donchs perquins me... dis pen- sei". The piano accompaniment features sustained bass notes and eighth-note chords.

Handwritten musical score for voice and piano. The vocal line starts with a dynamic instruction "cres:". The lyrics are: "a- fa- vo- ritr los tin- dren lo men a..". The piano accompaniment includes eighth-note chords and sustained bass notes.

decrese: -

yo - - - yo si dig - - nes d'ell los mi

ro.

acceller: -

ro.

acceller: -

Arcalde. et Maestoso.

ritard:

lo

nos - - tre

ritard:

lo

nos - - tre

gran pro - jec - te per re - di - mir al

po - bre es que's de - cre - ti

prompt - te la ley re - par - ti -

F

do - - - ra es que's de - cre - ti

prampi - - - te la lley re -

ritard: -

par...ti .. do - - - - - ra.

Nº 4. Duo.

Rey.

Marrech.

And. no

Musical score for N° 4. Duo. The score consists of three staves. The top staff is for 'Rey.' and the middle staff is for 'Marrech.'. Both are in treble clef and 2/4 time. The bottom staff is for 'And. no.' and is in bass clef, 2/4 time. The music begins with a rest followed by a melodic line. The vocal parts enter at the end of the first measure.

a - ques - ta lley ig - no - ro y per mi es co - sa

a - ques - ta lley &c.

Musical score for N° 4. Duo. The score consists of three staves. The top staff is for 'Rey.' and the middle staff is for 'Marrech.'. Both are in treble clef and 2/4 time. The bottom staff is for 'And. no.' and is in bass clef, 2/4 time. The music begins with a rest followed by a melodic line. The vocal parts enter at the end of the first measure. The lyrics 'a - ques - ta lley ig - no - ro y per mi es co - sa' and 'a - ques - ta lley &c.' are written below the vocal staves. The piano accompaniment is shown in the bottom staff, consisting of chords and bass notes.

no - va es - pli quem'houna mi.ca; si no'm quedo à las

foscas. So nom Re - par.ti - do.ra en llen guat - je mo

dern es nom que sig.ni . fi . ca re . parti - - ció de

bens. Gran no-ve - - tat es ei - xa.

bens. ya mim causa admi.ra.

Tal modo — no sa - bi - a queexis - tis en lo

cio.

queexis - tis en lo

#6^a. aumentada.

mon ab la Re - parti - do - ra cre - yem fe - - lis - sos

ser. Ay! po-bres de vos. al-tres si vos la con-ce ..

This is the first system of a handwritten musical score. It consists of two staves for voices and one staff for piano. The top staff has a soprano vocal line with eighth-note patterns. The middle staff has an alto vocal line with eighth-note patterns. The bottom staff is for the piano, showing bass notes and harmonic chords. The lyrics "Ay! po-bres de vos. al-tres si vos la con-ce .." are written below the top staff.

This is the second system of the handwritten musical score. It continues the three-staff format: soprano voice, alto voice, and piano. The piano staff shows sustained notes and harmonic chords.

deix, ab la Re-parti-do-ra cre yem fe .. lis-sos

This is the third system of the handwritten musical score. It follows the same three-staff format. The lyrics "deix, ab la Re-parti-do-ra cre yem fe .. lis-sos" are written below the top staff.

This is the fourth system of the handwritten musical score. It continues the three-staff format: soprano voice, alto voice, and piano.

Handwritten musical score for voice and piano. The vocal line consists of two staves of music with lyrics in Spanish. The piano accompaniment is in common time, featuring bass and treble clef staves with various dynamics and markings like 'cres.' The vocal part also includes dynamic markings such as 'p' and 'ff'.

ser, ay! po - bres de nos - al - tres si nos la

Handwritten musical score for voice and piano, continuing from the previous page. The vocal line begins with 'con - ce - - desch.' followed by a repeat sign and 'D.C.'. The piano accompaniment features sustained notes and dynamic markings like 'ff'. The vocal part ends with 'D.C.'

con - ce - - desch. D.C.

N° 5.

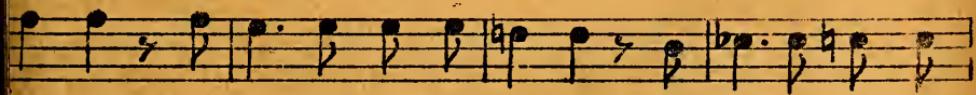
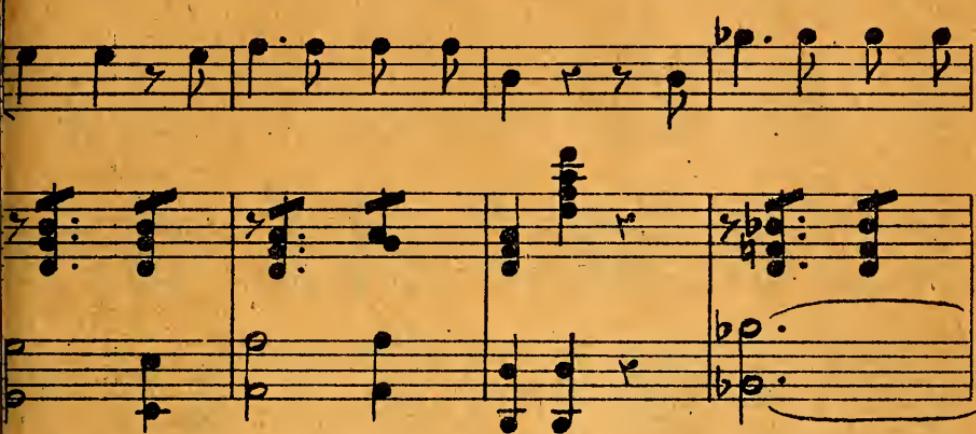
Allegro

A handwritten musical score for piano and voice. The score consists of five systems of music. The first system starts with a treble clef, a key signature of two sharps, and a common time signature (indicated by a '4'). The dynamic is forte (f). The second system begins with a bass clef, a key signature of one sharp, and a common time signature. The third system starts with a treble clef, a key signature of one sharp, and a common time signature. The fourth system starts with a bass clef, a key signature of one sharp, and a common time signature. The fifth system starts with a treble clef, a key signature of one sharp, and a common time signature. The vocal part includes lyrics in Italian: 'Sa ciba-jes-tà de...' in the second system and 'Sa ciba-jes-tà de...' in the fifth system. The piano part includes dynamics such as forte (f) and piano (p). The score is written on five-line staves.

cre-ti a - que-sta no-va lley y ja veu-rà li

po-bles què fe-lis-sos se-re-m y ja veu-rà los

sosten:

po-bles que fe-lis-sos se-rém. Sá Majes-tá d

cres: rit:
cre - ti a - que sta no - va lley — y ja veu rá la

po - bles que fe - lis - sos se - rém, que fe - lis - sos se - ...

ré - m, que fe - lis - sos se - rém, si; se - rém, que fe - lis - sos se - ...

rém, qué fe - lis - sos se -- rém

rém.

Nº 6.

Marcial.

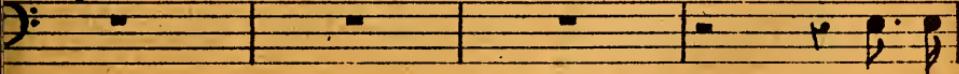
1os

La Re.

2os

Bajos.

parr-ti-do - ra tots li de - ma - nem tots li

A handwritten musical score for voice and piano. The vocal part consists of two staves of music with lyrics in Spanish. The piano part is in the lower staff, providing harmonic support. The music is in common time.

de - ma - nem tots li de - ma - nem que ha de

The vocal part concludes with the lyrics "de - ma - nem que ha de". The piano accompaniment maintains its harmonic function with sustained chords and bass notes.

ser que ha de ser pel. po - - ble lo mi -

lor lo mi - llor - re - - mey. La Re. mey. Decre -

2º Solo.

ore - la de ore - ti - la promp - te

Polo.

Lo nos

Lo nos - - . tre bon Rey, de - cm

tre Bon Rey,

de - cm

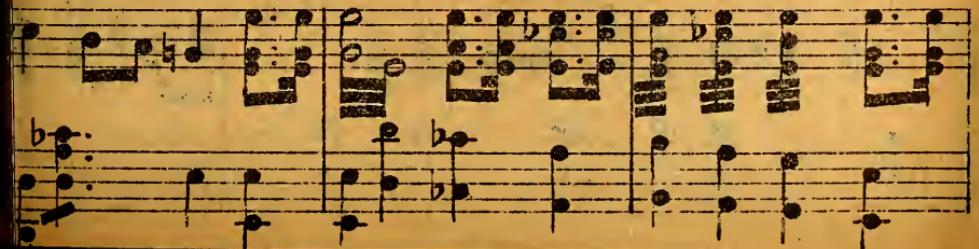
f

ti-la de ere-ti-la prompte, de-cre-ti-la prompte lo

f
nos tre bon Rey y lo po-ble en massa be-sa-riá sos peus y lo

1º tempo.

po-bleen massa be sa-rà sos peus, de-creti-la de - cre - ti - la

A musical score for piano and voice. The top staff is for the voice, featuring a soprano C-clef, common time, and lyrics in Spanish. The bottom staff is for the piano, showing a treble clef, bass clef, and a key signature of one flat. The music consists of two measures of eighth-note patterns.

prompte lo nostre lo nostre lo nos - tre bon

A continuation of the musical score. The top staff shows a soprano C-clef, common time, and lyrics in Spanish. The bottom staff is for the piano, showing a treble clef, bass clef, and a key signature of one flat. The music consists of two measures of eighth-note patterns.

A continuation of the musical score. The top staff shows a soprano C-clef, common time, and lyrics in Spanish. The bottom staff is for the piano, showing a treble clef, bass clef, and a key signature of one flat. The music consists of two measures of eighth-note patterns.

Rey y lo po-bleen massa be-sa-riá sos peus, be-sa-riá sos

ff

peus sos peus y lo po-bleen massa be-sa-riá sos

b.p.

pens be sa - rá sos pens sos pens.

Nº 7.

Andante.

Rey.

Ay! po-bre po-ble! qui'ets ig-no-

rant viu-rás de renda mo-rint de

rit:
am viu-rás de ren da mo-rint de

acceller: fam viu-rás de ren.da mo-rint de

rall:

fam, viu-rás de ren-da mo-rint de fam, viu-rás c

rall:

ren-da mo-rint de fam.

rit:

Coro. *Allegro.*

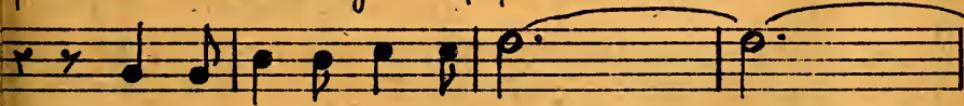
1°: Vis.ca 'l Rey qu'ns fa fe..lis..... 2°:

Bajos.

a - ra si viu .rem de ren - - da, no hi haurà may mes cap

po bre, no hi haurà may mes cap po -

No hi haurà may mes cap

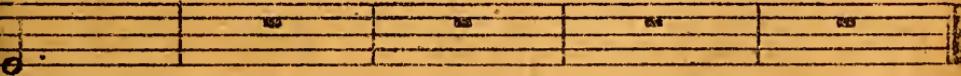

bre. No hi hau-rà may mes

po - - - bre. c/po hi hau-rà &c.

se - ri - a, no hi hau-rà may mes r

se -- ri - - o, mes mi se . . . . ria, mes mi se . . . .

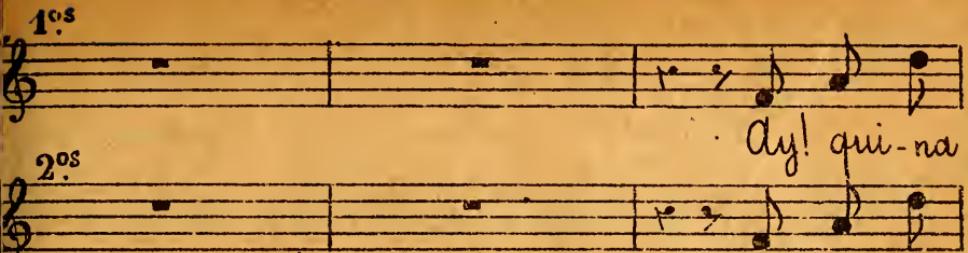
ACTE II.

N° 8.

Allegro

Continuation of the musical score. The top staff shows a melodic line with fingerings: 5, 1, 3, 4, 2, 3; 2, 3, 2, 1, 2, 4, 5. The middle staff shows a bass line with fingerings: 1, 2, 3, 4, 5, 3, 4, 3, 2, 3, 2, 1, 2, 4, 5. The bottom staff shows a bass line with fingerings: 1, 2, 3, 4, 5, 3, 4, 3, 2, 3, 2, 1, 2, 4, 5.

Final continuation of the musical score. The top staff shows a melodic line with fingerings: 1, 2, 3, 4, 5, 3, 4, 3, 2, 3, 2, 1, 2, 3, 4, 5. The middle staff shows a bass line with fingerings: 1, 2, 3, 4, 5, 3, 4, 3, 2, 3, 2, 1, 2, 3, 4, 5. The bottom staff shows a bass line with fingerings: 1, 2, 3, 4, 5, 3, 4, 3, 2, 3, 2, 1, 2, 3, 4, 5.

Bajos.

5 4 3 1 4 3 2 j

This block shows a single staff for 'Bajos' (Bass). It includes a harmonic progression indicated by Roman numerals (V, IV, III, II, I) with superscript numbers (4, 3, 2, j) and a bass line consisting of vertical stems and horizontal dashes.

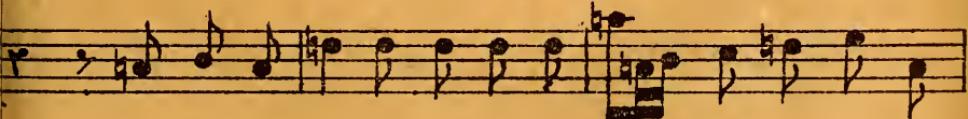
vi - da mes re - ga - la - da menjar y beu - rer y pas - sei -

This block shows a single staff for voice or piano. It features a harmonic progression from V to I, indicated by Roman numerals (V, IV, III, II, I) with superscript numbers (4, 3, 2, j). The lyrics 'vi - da mes re - ga - la - da menjar y beu - rer y pas - sei -' are written below the staff.

This block shows a single staff for piano. It includes a harmonic progression indicated by Roman numerals (V, IV, III, II, I) with superscript numbers (4, 3, 2, j) and a bass line consisting of vertical stems and horizontal dashes.

jar - - se. Ay! qui na vi - da mes re - ga - la - da men jar y

beur - - re y pas - sei jar - se, ca - fè y bons puer - ros, ca - fè y be

fal - - - ta, ves-tits de lu-co, res d'això ns fal-ta, res d'això

Solo.

fal - - - ta.

Ca-fé y bons

pu - ros ves - tito de
Di - né à la but - xa - ca , ves - - - tits de

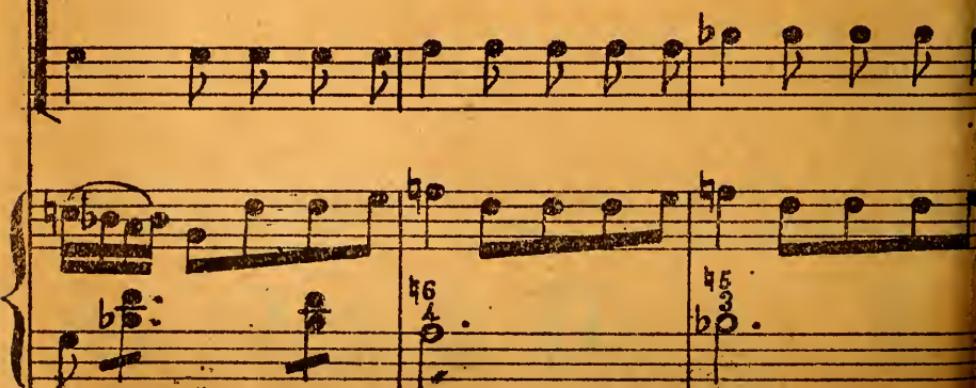
41

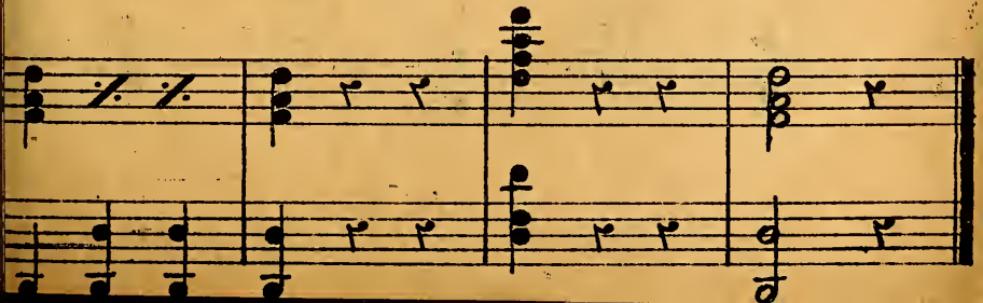
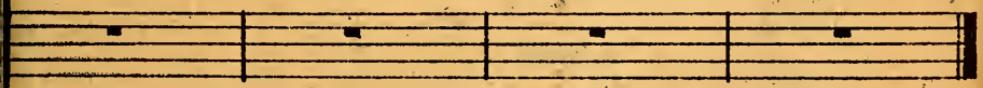
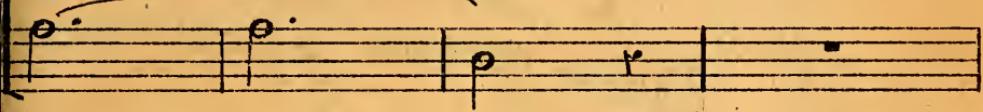
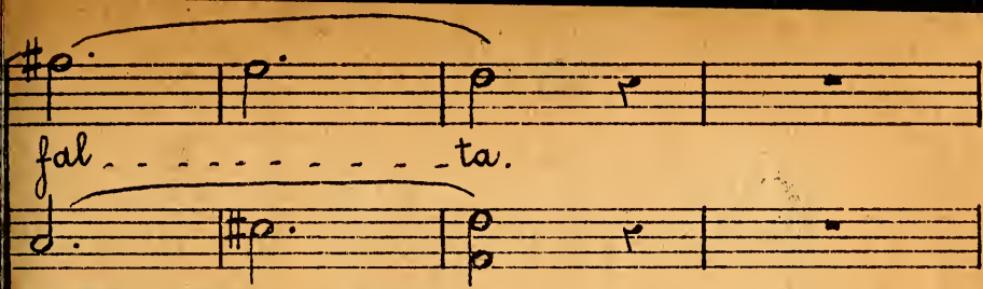
lu co, res d'això 'ns fal - ta res d'això 'ns fal - - - ta, ca - fe' y bons

pu-ros, res d'ai-xo'ns fal---ta, ca-fé y bons pu-ros, res d'ai-xo'

fal---ta, ca-fé y bons pu-ros, res d'ai-xo'ns fal-ta, res d'ai-

Nº 9.

50

And no

rit:

al Frey. molts millions li dem que ns pe

ta - nyent à nos al - - tres, don - cas si vo - leu vo

rall:

sal - tres à n el Rey des tro - na - rem. al

cres:

Rey molts millions li dem qu'en s perta nyent à nos.

al - - tres, don - cas si vo - leu vos al - - tres à nel

dim:

32 Arcalde.

accell:

Rey des tro - - na - rem. Ay! ay! ay! ay! ai - xo ja

rit:

morendo.

accell:

may, ay! ay! ay! ay!, ai - xo ja - may, ay! ay! ay! ay!, ai - xo ja

morendo.

Marrech.

may, ay! ay! ay! ay!, ai - xo ja - may!

Un go - ber

non funda-rém y fa-reme-co-no-mi-as y ven-

This block contains the first two staves of a handwritten musical score. The top staff uses a bass clef and has a key signature of one flat. The lyrics "non funda-rém y fa-reme-co-no-mi-as y ven-" are written below it. The bottom staff uses a soprano clef and also has a key signature of one flat.

Arcalde.
rém com dins pochs dias tres naps dia.ris co-bra-rém. Lo co-brar

This block contains the first two staves of a handwritten musical score. The top staff uses a bass clef and has a key signature of one flat. The lyrics "rém com dins pochs dias tres naps dia.ris co-bra-rém. Lo co-brar" are written below it. The bottom staff uses a soprano clef and also has a key signature of one flat.

Marrech.
mes del meu gust es, lo co-brar mes del meu gust es. Pe-ro

This block contains the first two staves of a handwritten musical score. The top staff uses a bass clef and has a key signature of one flat. The lyrics "mes del meu gust es, lo co-brar mes del meu gust es. Pe-ro" are written below it. The bottom staff uses a soprano clef and also has a key signature of one flat.

Arc: Marr:

si'l's vu - leu te - nir, ai xo si. Treure'l Rey de la na

Marrech.

cio Arcalde. De tots mo - dos pen.sems'hi ans

De xo no. De tots mo - dos &.

Arcalde.

nò ns compro.me.tem, de tots mo - dos pen.sems'hi ans

Marrech.

no'ns compro me tem. Entre tant fem mutis des près ja'n par.

mutis des près ja'n par.

con gracia.

- la - rem. En - tre tant fem mutis.

la - - - rem des près ja'n

En - tre tant fem mu-tis des - près ja'n.

parla - rém. En - tre tant fem mutis des - près ja

par - la - - - rém.

En - tre tant fem mutis

par - la - - - rém ..

On-tretant fem mutis des - près jaïn

des-prés jaïn par-la-rém, en tre tant &c.

par- la - - rém des près — des-prés — des.prés jaïn

des-prés, des près, des près jaïn

par... la-rém des près, — des-prés — des près, ja

par... la-rém, ja'n par-la-rém, ja'n par-la-

par... la... rém, &c.

rém

p p p

p

>

>

>

N° 10.

Mod. to

{

2/4

B-flat major

y ben mi - rat te - nen ra - hò.

y lo ma

y jo tam - bè fa - ri - aai - xò jo tam

teix fa - ri - a jo.

fa - ri - a ai xo, fa - ri a ai - xo
 b
 be fa - ri a ai - xo fa - ri - a ai xo, fa ri - a ai
 - - - - -
 fa - ri - a ai - xo

fa - ri - a ai - xo, tots an - si - a - bam yes pe -
 xo, fa ri a ai - xo, tots an - si -
 fa - ri - a ai - xo, tots an si -
 - - - - -
 - - - - -

ra. Barn prote gir nos tres pa-rents y ellss'en ri huen y ellss'i

a - Barn prote gir nos tres pa-rents

y ellss'i

a - Barn prote gir nos tres pa-rents

y ellss'i

ri. huen y ellss'en ri. huen per que renday ben contents y ben ci

ri-huen & a

ri-huen, & a

tents hem fet fi - as - - co
 yun gran
 a- qui 'ls tres'ns hem portat, te - - nim
 'ns hem portat,
 as - - co. 'ns hem portat,

cul-pa sens dis-cul-pa per no ha ber-ho antes pe
sens dis-cul-pa.
sens dis-cul-pa an-tes pe

sat per no ha - ber-ho antes pen-sat. a- qui 'l

2.

sat, antes pen-sat antes pen.

sat, ban - tes pen sat ban - tes pen.

sat, per no ha ber ho antes pen sat, per no ha ber ho antes pen.

N° 11. Final.

Allegro

The image shows a handwritten musical score for piano, consisting of four staves of music. The first staff begins with a treble clef, a key signature of three flats, and a common time signature (indicated by a '4'). The tempo is marked 'Allegro' with a 'ff' dynamic. The second staff begins with a bass clef, a key signature of three flats, and a common time signature. The third staff begins with a treble clef, a key signature of one sharp, and a common time signature. The fourth staff begins with a bass clef, a key signature of one sharp, and a common time signature. The music consists of various note heads and stems, with some notes connected by horizontal lines. There are also several rests and a few slurs. The score is written on aged paper with some foxing and staining visible.

Più mosso.

Lo progres te re - partei xen il - lus - tra ciò ylli - ber.
il - lus tra ciò ylli - ber.

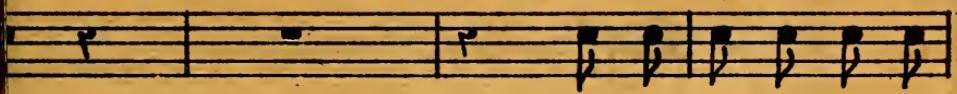
Loco.

dim:

at que - da - rás de aquesta fe - ta per sem - pre ben en - llus.

per sem pre ben en - llus.

trat que da - rás d'aques - ta fe - ta per sem

Ben en - illus - trat, per sen

que da rás d'a questa fe - ta

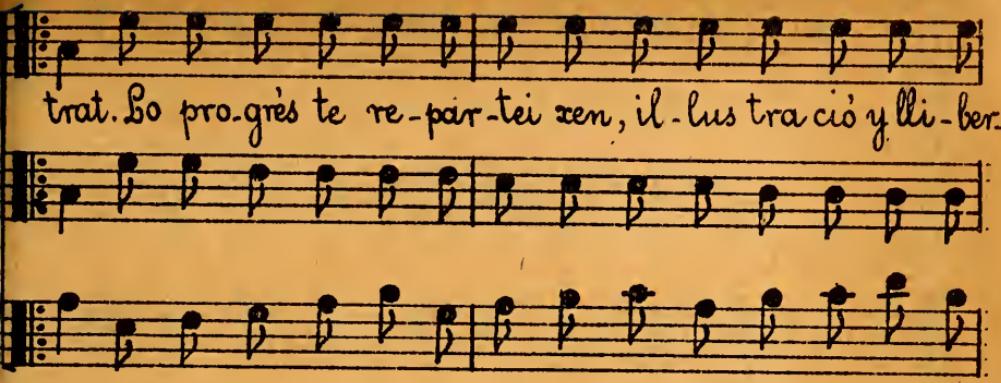
pre ben en llustrat, que da - rás d'a questa fe - ta per sem.

que - da - rás &c.

tei-xen il-lus-tració y lli-ber-tad, que-da

ràs d'aques - ta fe-ta per sem-pre ben en... llus

con 8^a.

tat que da-rás d'aques-ta fe-ta per sem-pre ben en-blus..

b

b

trat, ben en - llus - trat, ben en - llus - trat, ben en - ll

FIN.

POLIZA N. 13916

